

NOWE WYTYCZNE GENERALNEGO KONSERWATORA ZABYTEKÓW DOSTĘPNE DO POBRANIA

Posted on 5 stycznia 2024

Wytyczne Generalnego Konserwatora Zabytków są zbiorem zasad dotyczących ochrony, konserwacji i restauracji zabytków w Polsce, mają na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu jakości prac związanych z badaniem i zachowaniem dziedzictwa kulturowego.

Wytyczne Generalnego Konserwatora Zabytków oraz towarzyszące im często dokumenty standaryzujące są adresowane do Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków, jednak korzystać z nich mogą wszystkie podmioty zaangażowane w ochronę i opiekę nad zabytkami – właściciele i zarządcy zabytków, inwestorzy, projektanci i wykonawcy prac przy zabytkach. Zawierają one m.in. informacje o zakresie i trybie uzyskiwania pozwoleń konserwatorskich, kwalifikacjach i uprawnieniach wykonawców prac, metodach i technikach stosowanych w konserwacji i restauracji, a także o dokumentacji i nadzorze nad realizacją prac.

Generalny Konserwator Zabytków wydał kolejne wytyczne dotyczące ochrony zabytkowych cmentarzy, postępowań administracyjnych prowadzonych przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków w sprawie wpisywania zabytków do rejestru zabytków oraz ochrony zabytków drewnianych i konstrukcji drewnianych w obiektach zabytkowych.

Historyczne cmentarze

W związku z identyfikacją zagrożeń w kontekście ochrony zabytkowych cmentarzy – m.in. przegęszczenia pochówków, zaniku zieleni, braku opieki czy wymiany historycznej substancji nagrobków – opracowane wytyczne wymieniają elementy cmentarzy wymagające szczególnej uwagi ze strony służb konserwatorskich oraz działania niezbędne dla sprawowania skutecznej ochrony.

Dokumenty do pobrania:

- [Historyczne cmentarze – pismo przewodnie](#)
- [Wytyczne Generalnego Konserwatora Zabytków dotyczące historycznych cmentarzy](#)

Postępowania administracyjne prowadzone przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków w sprawie wpisywania zabytków do rejestru zabytków.

Wytyczne dotyczące postępowania administracyjnego w sprawie wpisywania zabytków do rejestru zabytków mają na celu zapewnienie prawidłowego prowadzenia procedury oraz podniesienie skuteczności warunków ochrony zachowanego dziedzictwa narodowego. Wytyczne te odpowiadają na kluczowe problemy:

- jak unikać uchybień z zakresu prawa procesowego i prawa materialnego, które mogą podważyć legalność decyzji o wpisie zabytku do rejestru zabytków,
- jak ujednoczyć formę decyzji o wpisie do rejestru zabytków,
- jak uzasadniać decyzję o wpisie zabytku do rejestru zabytków odwołując się do jasnych, czytelnych kryteriów wartości.

Dokumenty do pobrania:

- [Postępowania administracyjne prowadzone przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków w sprawie wpisywania zabytków do rejestru zabytków](#)
- [Analiza decyzji o wpisie zabytków nieruchomych do rejestru zabytków – ocena ich treści i opracowanie wniosków w tym zakresie](#)

Ochrona zabytków drewnianych i konstrukcji drewnianych w obiektach zabytkowych

Wytyczne dotyczące ochrony zabytków drewnianych powstały w odpowiedzi na problem, jakim jest kurczenie się zasobu zabytkowej architektury drewnianej w Polsce. Generalny Konserwator Zabytków podkreśla, że obiekty historycznego budownictwa drewnianego należą do cenniejszych zabytków w Polsce i stanowią najbardziej rodzimy pierwiastek architektonicznego dziedzictwa naszego kraju, dlatego wymagają szczególnej ochrony i opieki.

Wytyczne obejmują opis wartości zabytkowych obiektów i konstrukcji drewnianych, zalecenia dotyczące inwentaryzacji i dokumentacji, zachowania autentyczności techniki, technologii i materiału podczas napraw, zakresu działań adaptacyjnych i modernizacyjnych oraz utrzymania i monitorowania zasobu budownictwa drewnianego.

Opublikowane zostały również materiały standaryzujące opracowane przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, które są adresowane do służb konserwatorskich, właścicieli i zarządców budynków drewnianych. Materiały te dotyczą sporządzania opracowania mykologicznego, badań architektonicznych, translokacji zabytkowych budynków drewnianych, inwentaryzacji zabytku niebędącego obiektem budowlanym i opracowywania kart ewidencyjnych.

Dokumenty do pobrania:

- [Ochrona zabytków drewnianych i konstrukcji drewnianych w obiektach zabytkowych – pismo przewodnie](#)
- [Ochrona zabytków drewnianych i konstrukcji drewnianych w obiektach zabytkowych – wytyczne](#)
- [Standardy prowadzenia i opracowania wyników badań architektonicznych budowli drewnianych – tekst](#)
- [Standardy prowadzenia i opracowania wyników badań architektonicznych budowli drewnianych – ilustracje](#)
- [Standardy opracowania mykologicznego](#)
- [Poradnik translokacji zabytkowych budynków drewnianych](#)
- [Standard wykonywania inwentaryzacji zabytku nieruchomego będącego obiektem budowlanym](#)

Wszystkie wytyczne Generalnego Konserwatora Zabytków oraz standardy konserwatorskie publikowane są na stronie:
[Standardy postępowania - NID.](#)